Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0021

Избор на показатели за изпълнение за одит и бюджетен контрол в контекста на финансовите мерки в подкрепа на прилагането на европейската конкурентоспособност в бъдеще

Резолюция на Европейския парламент от 22 януари 2026 г. относно избора на показатели за изпълнение за одит и бюджетен контрол в контекста на финансовите мерки в подкрепа на прилагането на европейската конкурентоспособност в бъдеще (2025/2034(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Договора за Европейския съюз,

– като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално член 318 и член 322, параграф 1, буква а) от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 – 2027[1],

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2022/2496 на Съвета от 15 декември 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 – 2027[2],

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/765 на Съвета от 29 февруари 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 – 2027[3],

---

1 ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
2 ОВ L 325, 20.12.2022 г., стр. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj.
3 ОВ L, 2024/765, 29.2.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.

– като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси[4],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 8 юни 2021 г. относно рамката за изпълнение за бюджета на ЕС съгласно МФР за периода 2021 – 2027 г. (COM(2021)0366) и придружаващия го работен документ на службите на Комисията (SWD(2021)0133),

– като взе предвид предложението на Комисията от 16 юли 2025 г. за регламент на Съвета за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2028 – 2034 (COM(2025)0571),

– като взе предвид предложението на Комисията от 16 юли 2025 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за проследяване и изпълнение на бюджетните разходи и на други хоризонтални правила за програмите и дейностите на Съюза (COM(2025)0545) и придружаващия го доклад за оценка на въздействието (SWD(2025)0590),

– като взе предвид предложението на Комисията от 16 юли 2025 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за конкурентоспособност (ЕФК), включващ специфична програма за научноизследователски и иновационни дейности в областта на отбраната, за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/522, (ЕС) 2021/694, (ЕС) 2021/697 и (ЕС) 2021/783 и за изменение на регламенти (ЕС) 2021/696, (ЕС) 2023/588 и (ЕС) [ПЕОП] (COM(2025)0555),

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[5] (Финансов регламент), и по-специално член 33 от него,

– като взе предвид публикацията от 18 юли 2024 г. на председателя на Комисията Урсула фон дер Лайен, озаглавена: „Изборът на Европа: политически насоки за следващата Европейска комисия 2024 – 2029 г.“,

---

4 ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

5 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

– като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г., озаглавен „Бъдещето на европейската конкурентоспособност“ (доклада Драги),

– като взе предвид доклада на Енрико Лета от 17 април 2024 г., озаглавен „Много повече от пазар“ (доклада Лета),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 29 януари 2025 г., озаглавено „Компас за конкурентоспособността на ЕС“ (COM(2025)0030),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 11 февруари 2025 г., озаглавено „Пътят към следващата многогодишна финансова рамка“ (COM(2025)0046),

– като взе предвид своята резолюция от 7 май 2025 г. относно обновен дългосрочен бюджет на Съюза в един променящ се свят[6],

– като взе предвид публикациите на Европейската сметна палата (ЕСП),

– като взе предвид проучването, поискано от комисията по бюджети и озаглавено „Performance framework for the EU budget – Concepts and practices“ (Рамка за изпълнение на бюджета на ЕС – концепции и практики), публикувано през март 2024 г.[7],

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0268/2025),

А. като има предвид, че съгласно определението във Финансовия регламент доброто финансово управление изисква средствата на ЕС да се изпълняват в съответствие с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност; като има предвид, че концепцията за ориентирано към резултатите изпълнение по отношение на бюджета следва да има връзка с прякото прилагане на принципа на добро финансово управление;

Б. като има предвид, че член 318 от ДФЕС изисква от Комисията да представя ежегодно на Парламента и на Съвета отчетите за предходната финансова година, свързани с изпълнението на бюджета, заедно с доклад за оценка на финансите на Съюза въз

---

6 Приети текстове, P10_TA(2025)0090.

7 Проучване – „Performance framework for the EU budget – Concepts and practices“ (Рамка за изпълнение на бюджета на ЕС – концепции и практики), Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики на ЕС, Тематичен отдел по бюджетни въпроси, март 2024 г.

основа на постигнатите резултати; като има предвид освен това, че съгласно член 322 от ДФЕС следва да се приемат финансови норми, които определят реда и условията за изпълнение на бюджета, както и за представяне и проверка на отчетите; като има предвид, че използването на подходящи, надеждни и прозрачни показатели за измерване на постигането на резултатите и за целите на одита може да подобри оценката на изпълнението на бюджета и сравнението, извършвани от Парламента и Съвета на годишна основа;

В. като има предвид, че в съответствие с Финансовия регламент следва да се установи връзка между поставените цели и показателите за изпълнение, резултатите и принципите на икономичност, ефикасност и ефективност; като има предвид, че преработката на Финансовия регламент от 2024 г. подсили правното основание на рамката за изпълнение и потвърди, че напредъкът в постигането на целите следва да се наблюдава чрез показатели за изпълнение, които отговарят на критериите RACER (подходящи, приемливи, достоверни, прости, стабилни), които се основават на широко признати научни доказателства, които имат ясни определения и които се предоставят в отворен, машинночетим формат; като има предвид, че когато е приложимо, тези показатели следва да бъдат разбити по пол и да могат да бъдат агрегирани; като има предвид, че когато е целесъобразно, следва да се определи ефективна, прозрачна и всеобхватна методика;

Г. като има предвид, че предложението на Комисията за регламент за създаване на рамка за проследяване на бюджетните разходи и за изпълнението установява единна рамка за бюджетиране, основано на изпълнението; като има предвид, че в предложението „показател за крайния продукт“ се определя като количествен показател за изпълнението, чрез който се наблюдава това, което е пряко произведено или подкрепено чрез изпълнението на дадена дейност, а „показател за резултатите“ – като количествен показател за изпълнението, чрез който се наблюдават преките ефекти от подпомаганите дейности; като има предвид, че „показателите за въздействието“ обикновено се използват за измерване на тенденциите в дългосрочните цели, към които е насочена дадена интервенция; като има предвид, че „показателите за вложените ресурси“ обикновено се използват за измерване на финансовите, човешките, материалните, административните или регулаторните ресурси, използвани за осъществяването на дадена интервенция;

Д. като има предвид, че гарантирането на устойчивия просперитет и конкурентоспособност на ЕС, насърчаването на социалната справедливост и укрепването на регионалното сближаване са част от политическите приоритети на Комисията за периода 2024 – 2029 г.; като има предвид, че е необходимо да се

привлекат и мобилизират частни инвестиции за ефективното постигане на тези цели и че завършването на банковия съюз и развитието на съюза на спестяванията и инвестициите ще бъдат от съществено значение за тази цел;

Е. като има предвид, че докладът Драги отправи предупреждението, че намаляването на конкурентоспособността на ЕС, изострено от все по-нестабилната геополитическа среда, наред с поредицата от кризи, с които Съюзът се сблъсква през последните години, представлява заплаха за неговото съществуване; като има предвид, че според оценките в доклада ЕС трябва да мобилизира допълнителни публични и частни инвестиции, равняващи се на 4,4 – 4,7% от БВП на ЕС, т.е. приблизително 750 – 800 милиарда евро годишно между 2025 г. и 2030 г., за да се преодолее недостигът на инвестиции;

Ж. като има предвид, че компасът за конкурентоспособността, който също се основава на доклада Драги, определя стратегическия път на ЕС за възстановяване на неговата конкурентоспособност в световен мащаб, като се фокусира върху три основни стълба – иновации, декарбонизация и икономическа сигурност, допълнени от хоризонтални способстващи фактори, като например опростяване, засилена координация на равнището на ЕС и на равнището на държавите членки и подсилен единен пазар, в съответствие с доклада Лета;

З. като има предвид, че ЕСП многократно е констатирала слабости в разработването, изпълнението и отчетността на системите за измерване на изпълнението, използвани за програмите на ЕС за финансиране, и е призовавала за засилено използване на показатели за изпълнение, които измерват и наблюдават по-дългосрочното въздействие на разходите на ЕС; като има предвид, че гарантирането на надеждността на информацията за изпълнението е абсолютно необходимо за защитата на финансовите интереси на ЕС и за укрепването на общественото доверие в бюджета на ЕС;

И. като има предвид, че са необходими решителни мерки за повишаване на конкурентоспособността на Европа, за да се подкрепят по-високи равнища на производителност, заетост и просперитет; като има предвид, че интегрираният единен пазар продължава да бъде гръбнакът на икономическата мощ на ЕС и основата на неговия дългосрочен просперитет; като има предвид, че иновациите, развитието на уменията и свободното движение на стоки, услуги, капитали и труд са ключови двигатели на конкурентоспособността и растежа;

Общи бележки относно рамката за изпълнение на бюджета на ЕС и използването на показатели за изпълнение

1. припомня необходимостта да се гарантира, че бюджетът на ЕС изпълнява приоритетите на политиката на ЕС, включително повишаване на конкурентоспособността, насърчаване на устойчивия и приобщаващ просперитет и гарантиране на суверенитета и независимостта на ЕС като геополитически фактор; подчертава, че регулаторните промени са също толкова важни, колкото и мерките за финансиране за постигането на тези цели; подчертава, че разходите на ЕС следва да постигат осезаеми резултати в съответствие с принципите на добро финансово управление и следва да се инвестират в области, в които съвместните действия на ЕС имат по-голямо въздействие и добавена стойност, отколкото мерките на политиките на национално или поднационално равнище;

2. подчертава, че мерките за повишаване на конкурентоспособността могат да допринесат за по-широки ползи за обществото, при условие че тези мерки продължават да бъдат насочени към производителността, растежа и създаването на работни места; настоява, че всяка всеобхватна рамка за изпълнението на бюджета на ЕС следва преди всичко да осигурява икономически резултати и измерими резултати от политиката, като същевременно се вземат предвид, по целесъобразност, по-широките обществени последици, без да се подкопават принципите на ефикасност и ефективност;

3. счита, че е наложително бюджетът на ЕС да бъде ориентиран в по-голяма степен към резултатите и всяко изразходвано евро да осигурява измерима стойност за гражданите и предприятията; отново потвърждава необходимостта да се определят и използват показатели за изпълнение, които са конкретни, измерими, постижими, относими и обвързани със срокове (SMART), като се гарантира, че ресурсите на ЕС се изразходват ефикасно, ефективно и устойчиво, за да се наблюдава и оценява напредъкът към постигането на целите на политиката на ЕС; счита, че всички видове показатели са от съществено значение за оценката на изпълнението на програмите и че поради това следва да се търси баланс между показателите за вложените ресурси, крайните продукти, резултатите и въздействието; подчертава, че показателите за изпълнение трябва да произтичат изрично от целите на всяка програма; подчертава, че свързаната с това административна тежест, разходите за събиране на данните, както и съпоставимостта и възможността за агрегиране също следва да бъдат взети предвид при избора на подходящи показатели;

4. отбелязва със загриженост, че в своите одити ЕСП многократно е констатирала, че повечето показатели за изпълнение, използвани за програмите на ЕС за финансиране, са показатели за вложените ресурси и за крайните продукти, които не предоставят съответната информация относно напредъка в

постигането на целите на финансираните от ЕС действия; освен това изразява съжаление, че в много случаи е установено, че липсват базови данни за показателите и че използваните за показателите основни данни не са нито проследими, нито надеждни; изразява загриженост, че определенията на показателите за изпълнение се различават между отделните програми за финансиране; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че показателите, използвани за финансираните от ЕС проекти, са измерими, проверими и основани на надеждни източници на данни, които гарантират проследимостта на основните данни до равнището на договорите и крайните бенефициери, с ясни базови стойности и определения, за да се предотвратят различни тълкувания;

5. изразява съжаление относно факта, че рамката за изпълнение на бюджета на ЕС за периода 2021 – 2027 г. продължава да бъде прекалено сложна и разпокъсана; отбелязва със съжаление оценката на Комисията[8], че в многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021 – 2027 г. се използват над 5 000 разнородни и неподлежащи на агрегиране показатели за изпълнение, което затруднява цялостната оценка на ефективността на разходите на ЕС в различните инструменти за финансиране, и че в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) са определени около 7 000 ключови етапи и цели, които отговарят на различни нужди, като например оценка на изпълнението в контекста на проектобюджета и мониторинг и оценка на програмите, плановете на държавите членки и извършените плащания;

6. подчертава по-специално, че концепцията на МВУ не осигурява достатъчна проследимост, прозрачност и проверимост на използването на средствата на ЕС, нито съпоставимостта на резултатите с тези на други разходни инструменти на ЕС; призовава Комисията да създаде по-всеобхватна, хармонизирана, прозрачна и проверима рамка от показатели за изпълнение за бъдещите инструменти, като гарантира, че Парламентът и ЕСП могат да упражняват в пълна степен своите надзорни отговорности; призовава Комисията да анализира прилагането на основани на резултатите инструменти в други национални и регионални контексти, като установи извлечените поуки;

7. отбелязва предложението на Комисията МФР за периода 2028 – 2034 г., включително Европейският фонд за конкурентоспособност (ЕФК), да бъде наблюдавана чрез стандартизиран набор от показатели за изпълнение, приложими

---

8 Доклад за оценка на въздействието (SWD(2025)0590), придружаващ предложението на Комисията за регламент за създаване на рамка за проследяване на бюджетните разходи и за изпълнението (COM(2025)0545).

за всички бюджетни програми на ЕС, както е посочено в нейното предложение за регламент относно изпълнението[9]; отбелязва, че е предложено опростено прилагане на рамката за изпълнение за бюджетните гаранции и финансовите инструменти по линия на ЕФК;

8. счита, че рамката за изпълнение на бюджета на ЕС следва да бъде опростена, за да се гарантира хармонизиран и пропорционален подход за измерване на въздействието на разходите на ЕС във всички държави членки по точен начин, да се рационализират общата административна тежест и задълженията за докладване, особено за малките и средните предприятия (МСП) и местните органи, и да се увеличи прозрачността чрез намаляване на претоварването с информация, като същевременно се даде възможност за пълно отчитане на въздействието на финансирането от ЕС, включително добавената стойност на интервенциите на ЕС, която не би могла да бъде постигната чрез самостоятелни действия на държавите членки; призовава Комисията да рационализира показателите, да опрости образците, да избягва дублирането на искания за данни и да прилага принципа на еднократност;

9. счита, че въздействието може да бъде оценено най-добре чрез оценки; подчертава, че ЕФК и всички бъдещи инструменти трябва да включват междинни оценки от страна на Комисията; призовава Комисията да гарантира, че се въвеждат незабавно корективни мерки, включително препоръчаните от ЕСП след нейните одити, ако резултатите не отговарят на целите;

10. подчертава, че опростяването не следва да бъде за сметка на прозрачността, отчетността и проверимостта, а следва да спомогне за рационализиране на докладването и да направи информацията относно резултатите от финансирането от ЕС по-достъпна и полезна; подчертава освен това, че намаляването на броя на показателите следва да бъде придружено от анализ на разходите и ползите и на риска; подчертава необходимостта от по-ясни връзки между разходите и измеримите резултати от политиката;

11. припомня, че подходите към събирането на данни се различават в отделните държави членки, както и в рамките на държавите членки, което затруднява агрегирането и сравняването на данните за изпълнението на равнището на ЕС; отново призовава Комисията да разработи сигурна и оперативно съвместима ИТ инфраструктура, като същевременно се възползва и от капацитета за изкуствен интелект, машинно самообучение и извличане на данни с цел подобряване на изпълнението на

---

9 COM(2025)0545.

политиките и улесняване на мониторинга, докладването и надзора; подчертава, че използването на изкуствен интелект при мониторинга и обработването на данни трябва да бъде придружено от строг човешки надзор и да се ръководи от етични принципи, за да се предотвратят злоупотребите и алгоритмичната дискриминация или предубеждения и за да се осигури прозрачност и отчетност, като същевременно се гарантира защита на данните и пълно зачитане на основните права;

12. настоява данните и методиките за показателите да бъдат публично достъпни в реално време чрез оперативно съвместима система за мониторинг, докладване и одит, като по този начин се увеличава прозрачността и се гарантира проследимост до равнището на проектите и крайните бенефициери; припомня значението на „прозрачността на крайните бенефициери“ за средствата на ЕС; подчертава, че финансирането от ЕС, включително при непряко управление, трябва да бъде прозрачно и следва да дава възможност за ефективен одит и предотвратяване на двойното финансиране; настоява освен това, че тези данни следва да включват изчерпателна информация относно финансираните проекти;

13. призовава Комисията да подсили докладването за изпълнението, като интегрира свързаната със средствата на ЕС финансова информация и информация за изпълнението, и да публикува ясни и лесни за използване обобщения на изпълнението и разходите, включително прегледи от една страница и интерактивни информационни табла с машинночетими набори от данни, в съответствие с препоръките на ОИСР[10];

14. счита, че е от съществено значение да се провери и гарантира надеждността на данните, използвани за установяването на показатели за изпълнение; отбелязва със загриженост, че поради въвеждането и все по-честото използване на модели за изпълнение, като например МВУ, които се основават на финансиране, което не е свързано с разходите и при което плащанията се извършват в зависимост от постигането на предварително определени ключови етапи и цели, слабостите в надеждността на данните затрудняват още повече защитата на финансовите интереси на ЕС; поради това настоява за задължителна предварителна и последваща проверка на ключовите етапи и целите, системно сезиране на Европейската служба за борба с измамите и Европейската прокуратура за

---

10 ОИСР (2025 г.), „Strengthening performance reporting practices“ (Подсилване на практиките за докладване за изпълнението), *OECD Papers on Budgeting*, № 2025/07, OECD Publishing, Париж.

предполагаеми измами или сериозни нередности и възможност за спиране на плащанията;

15. призовава Комисията да включи в докладите си за изпълнението съществена информация относно мерките за осигуряване на качеството, използвани за показателите за изпълнение; подчертава, че редовният и прозрачен преглед на относимостта и надеждността на показателите е от съществено значение за гарантиране на надеждността и общественото доверие в разходите на ЕС; изисква данните за изпълнението, докладвани от държавите членки, да подлежат на независима проверка, включително от страна на националните одитни органи и ЕСП, като резултатите се предоставят на Парламента; освен това изисква докладите от проверките и наборите от данни да се предоставят на компетентните надзорни органи във формат, който е достъпен, сравним и проверим, като по този начин се гарантира, че гражданите имат достъп до резултатите от контрола върху използването на средствата на ЕС и същевременно се осигурява спазването на правилата за защита на данните и поверителност;

16. подчертава, че ефективното управление на изпълнението предполага зачитане на принципите на правовата държава и защита на финансовите интереси на ЕС; припомня, че при продължаващо наличие на сериозни недостатъци в системите за контрол трябва да бъдат спрени плащанията и да се приложат финансови корекции;

17. счита, че принципите на правовата държава са съществена предпоставка за укрепване на конкурентоспособността на ЕС; подчертава, че предизвикателствата пред прилагането на принципите на правовата държава оказват неблагоприятно въздействие върху доверието на инвеститорите и потребителите, както и върху целостта на единния пазар, както е отбелязано в Доклада на Комисията относно върховенството на закона за 2025 г.; поради това счита, че рамката за изпълнение за бюджета на ЕС следва също така да включва показатели, свързани с принципите на правовата държава, като например функционирането на съдебната система, борбата с корупцията и ефективните механизми за взаимозависимост и взаимоограничаване, които допринасят за правната сигурност и за наличието на предвидима среда, в която предприятията извършват дейността си;

Показатели за изпълнение, свързани с насърчаването на конкурентоспособността на ЕС

18. припомня, че докладът Драги настоятелно призовава ЕС да продължи дълбоките реформи за повишаване на конкурентоспособността, като се фокусира върху иновациите,

декарбонизацията и отбраната, и призовава за мащабни инвестиции в стратегически сектори като зелената енергия, цифровата инфраструктура и авангардното производство, подкрепени от опростяване на нормативната уредба и засилена координация на равнището на ЕС; във връзка с това счита, че наличието на стабилна рамка за изпълнение и на система от показатели е от съществено значение за проследяване на напредъка и измерване на въздействието върху конкурентоспособността, икономическата мощ, устойчивостта и издръжливостта на ЕС, като същевременно резултатите бъдат обвързани пряко с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност;

19. подчертава, че разходите, ориентирани към конкурентоспособността, следва да дават приоритет на ефикасността и дългосрочното повишаване на производителността, а не на краткосрочното преразпределение; подчертава, че ресурсите на ЕС следва да бъдат насочени към коригиране на неефективността на пазара, мобилизиране на частни инвестиции и подкрепа на проекти с измеримо икономическо въздействие и ясна добавена стойност;

20. подчертава, че изпълнението на препоръките на доклада Драги следва да се наблюдава с подходящи, стабилни и прозрачни показатели за изпълнение, които отразяват напредъка на ЕС в повишаването на неговата конкурентоспособност и икономически растеж чрез иновации, технологично лидерство и устойчивост на промишлеността, като същевременно се гарантира социална справедливост; подчертава, че показателите трябва да бъдат внимателно разработени и следва да отразяват не само крайните продукти (например брой на финансираните проекти), но и резултатите и въздействията (например ръст на производителността, намалени емисии, създадени устойчиви и сигурни работни места, подобряване на социалното и териториалното сближаване, промени в търговския баланс, увеличаване на диверсификацията на износа, ефект на ливъридж на програмите на ЕС, особено по отношение на мобилизирането на частни инвестиции, и засилена стратегическа автономност), за да се измери ефикасността и ефективността на разходите на ЕС; припомня, че реформите са неразделна част от постигането на целите в областта на конкурентоспособността и трябва да бъдат отразени в рамките за измерване на изпълнението;

21. припомня, че показателите за усвояването на средствата или степента на изпълнение на бюджета осигуряват информация за административния напредък, а не за действителното икономическо или обществено въздействие на разходите на ЕС; подчертава, че тези показатели могат да създадат подвеждащо възприятие за успех, когато средствата се изразходват изцяло, но не успяват да създадат измерими подобрения в иновациите,

инвестициите или заетостта; припомня, че ЕСП многократно е критикувала прекомерната зависимост от процента на разходите и ключовите етапи за плащанията в рамката за изпълнение на програмите на ЕС; призовава за преминаване към показатели за резултатите и показатели за въздействието, които отразяват реалното въздействие на разходите на ЕС върху конкурентоспособността;

22. подчертава, че конкурентоспособността зависи от съгласуван набор от отключващи условия, включително квалифицирана и здрава работна сила, ефективна стратегическа инфраструктура, стабилен финансов сектор, способен да предоставя съобразено с нуждите финансиране за иновации, и добре функциониращи институции и пазари, които възнаграждават резултатите и предприемачеството; призовава Комисията да разработи специфични показатели за изпълнение, отразяващи тези структурни способстващи фактори и техния принос за производителността и растежа;

23. припомня, че в доклада Драги се подчертава, че високите постижения в областта на научните изследвания и иновациите са от основно значение за конкурентоспособността на ЕС и че следва да има само един критерий за подбор, а именно високите постижения, в рамките на системата на ЕС за научни изследвания и иновации, включително програмата „Хоризонт Европа“; във връзка с това отново заявява своята позиция, че финансирането за научни изследвания и иновации следва да продължи да се ръководи от принципа за високи постижения и следва да продължи да се основава на заслугите;

24. подчертава, че данните на равнище проекти следва да бъдат основата за подобреното докладване за изпълнението на финансовите инструменти, които се изпълняват при непряко управление, като например InvestEU; отбелязва обаче, че те следва да бъдат в стандартизиран формат и да се ограничават до ключовата информация, необходима за измерване на успеха на програмата, като например мобилизирането на публични и частни инвестиции, които не биха могли да бъдат осъществени без програмата; признава, че поради обусловения от пазара и търсенето характер на финансовите инструменти изпълнението на тези програми зависи от навлизането им на пазара, което ограничава способността на Комисията да установява предварително определени ключови етапи и цели;

25. подчертава, че повишаването на конкурентоспособността на ЕС изисква преминаване от краткосрочно управление на кризи към дългосрочна стратегия, основана на иновациите, ефективността, устойчивостта, стратегическата автономност и отварянето към света; призовава за подновяване на ангажимента за укрепване на единния пазар, намаляване на нормативната разпокъсаност и

гарантиране, че програмите на ЕС подкрепят реалната икономика; подчертава, че успехът на европейските проекти за конкурентоспособност зависи от мобилизирането на публичен и частен капитал; призовава Комисията да въведе специфични показатели за измерване на ефекта на ливъридж на средствата на ЕС при мобилизирането на публични и частни инвестиции, съотношението между публичното и частното финансиране и постигнатата възвръщаемост на инвестициите;

26. счита, че е необходимо да се създаде всеобхватна рамка за предварителна оценка на риска, особено за проекти, които се характеризират с висок риск и с висока възвръщаемост, за да се гарантира балансирана оценка на тяхната добавена стойност, разходи и ползи; подчертава, че постигането на целите на политиката на ЕС в областта на конкурентоспособността изисква стабилна система за одит и контрол, подкрепена от съгласувана методика за оценка на риска; подчертава, че подобна методика следва да позволява пропорционални равнища на риск, които са от съществено значение за насърчаване на иновациите, като същевременно се осигуряват подходящи гаранции за защита на бюджета на ЕС, особено срещу измами и нефинансови рискове;

27. предлага, с цел по-добра оценка на въздействието на финансирането от ЕС върху конкурентоспособността, да се използва по-задълбочено макроикономическо моделиране, като се включат най-новите постижения в икономическите изследвания; отбелязва, че моделите, които обхващат разнородността на домакинствата и предприятията и въздействието на разпределението, дават възможност за по-всеобхватна предварителна оценка на въздействието на финансирането от ЕС върху производителността, инвестиционното поведение и регионалната конкурентоспособност; предлага този подход да бъде допълнен от използването на микроданни и регионални показатели за изпълнение, за да се подобри доказателствената база за разработването на политики и за насочването на средствата;

28. призовава Комисията и държавите членки да установят и последователно да използват през следващата МФР хармонизиран набор от основни показатели, като например тези, които вече са част от Европейския сравнителен доклад за иновациите, насочени към насърчаване на конкурентоспособността във всички държави членки, така че да се даде възможност за съпоставимост, сравнителен анализ и агрегиране на данните на равнището на ЕС, като същевременно се позволи и използването на показатели, съобразени с националните или регионалните потребности, когато е целесъобразно; подчертава, че всички заинтересовани страни следва да бъдат консултирани при определянето и преразглеждането на показателите, за да се гарантира, че те

отразяват реалните потребности от конкурентоспособност, като същевременно се придържат към високи трудови и социални стандарти;

29. счита, че за проекти, които насърчават иновациите и подкрепят стратегическите технологии, биха могли да се използват следните показатели за крайните продукти: обема на мобилизираното финансиране от ЕС и частния сектор, броя на финансираните проекти по сектори (т.е. изкуствен интелект, квантови технологии, биотехнологии) и броя на „еднорозите“, стартиращите и разрастващите се предприятия, които са създадени или разширени в ЕС и са получили финансиране от ЕС, като също така се измерва и процентът на финансираните стартиращи предприятия, ръководени от жени, когато е целесъобразно; счита, че показателите за резултатите биха могли да включват броя на патентите, подадени по линия на финансираните от ЕС проекти, възвръщаемостта на инвестициите на ЕС по сектори, промяната в равнището на заетост, процента на оцеляване на финансираните от ЕС дружества след три години, увеличаването на броя на европейските първоначални публични предлагания (ППП), увеличаването на броя на дружествата износители и броя на предприятията, които достигат висок цифров интензитет; счита, че е необходимо да се проследяват и докладват показатели за въздействието, като например увеличаването на капацитета (годишна продукция) в производството на дълбоки и цифрови технологии (например специфични видове оборудване), увеличаването на обема на инвестирания в ЕС рисков капитал, увеличаването на пазарната капитализация на дружествата от ЕС и възприемането от пазара и ръста на приходите, дължащи се на финансираните от ЕС иновации;

30. счита, че следва да се подкрепи преместването на промишлеността и самостоятелното задоволяване на потребностите от суровини от критично значение, за да се намалят стратегическите зависимости на ЕС; предлага напредъкът да може да се измерва с показатели за крайните продукти, като например броя на проектите и МСП, които са се преместили в ЕС, броя на стартиращите и разрастващите се предприятия, които са създадени или разширени – като се измерва и процентът на финансираните стартиращи предприятия, ръководени от жени, когато е целесъобразно – и броят на създадените работни места в сферата на промишлеността в целевите региони; счита, че показателите за резултатите биха могли да включват увеличаването на дела на суровините от критично значение, внасяни от нови стратегически партньори или с произход от ЕС, и увеличаването на обема (в тонове) на рециклираните суровини от критично значение, по-високата производителност и брутна добавена

стойност в целеви вериги за създаване на стойност, по-голямата устойчивост на доставките и подобрените търговски показатели;

31. подчертава необходимостта от инвестиции в интелигентни мрежи, съхранение на енергия и водородни коридори, за да се улесни изграждането на устойчива и конкурентоспособна енергийна система; подчертава, че мерките в това отношение са от съществено значение за намаляване на нестабилността на цените на енергията, укрепване на конкурентоспособността на промишлеността и гарантиране на прехода на Европа към устойчива, нисковъглеродна икономика;

32. счита, че следва да се търси съвместно закупуване на енергия за промишлеността и декарбонизация на промишлеността, за да се намалят разходите за енергия и да се повиши сигурността на доставките, като същевременно се гарантира, че произтичащите от това мерки не оказват неоправдано въздействие върху енергийната сигурност на никоя държава членка; предлага напредъкът да може да се измерва с показатели за крайните продукти, като например броя на участващите дружества, обема на закупуването на енергия и дела на енергията от възобновяеми източници в съвместните договори; счита, че биха могли да се използват показатели за резултатите, като например допълнителният енергиен капацитет, инсталиран в производството на електроенергия (MW); освен това счита, че показателите за въздействието биха могли да включват промените в средните цени на енергията в целевите отрасли, намаляването на прекъсването на доставките, увеличаването на използването на чиста енергия и намаляването на емисиите на парникови газове (например в tCO2e);

33. счита, че ЕС следва да инвестира в таланти в стратегически и критични сектори, за да повиши дългосрочната си конкурентоспособност чрез способна работна сила, включително чрез подкрепа за участието в професионално обучение, учене през целия живот и развитие на умения; предлага напредъкът да може да се измерва с показатели за крайните продукти, като например броя на обучените хора годишно (със специален акцент върху баланса между половете и социалното приобщаване), броя на хората, които са завършили висше образование в областта на науките, технологиите, инженерството или математиката (НТИМ) в университет или които са преминали курсове за професионално образование и обучение с акцент върху НТИМ, процента на участие в програми за учене за възрастни и учене през целия живот и степента на удовлетвореност на дружествата партньори и социалните партньори; счита, че показателите за резултатите биха могли да включват промените в равнището на заетост, равнището на преход от обучение или временна заетост към постоянна заетост,

процента на заетост, равнището на нарастване на заплатите и равнището на задържане в целевите сектори;

34. отбелязва със загриженост, че прекомерната регулаторна и административна тежест продължава да подкопава конкурентоспособността на дружествата от ЕС в сравнение с други световни икономически блокове; подчертава, че тези тежести повишават оперативните разходи, намаляват секторната производителност и създават пречки пред навлизането на пазара на нови предприятия, като по този начин възпрепятстват конкуренцията и иновациите; отбелязва освен това, че тази неефективност може да доведе и до по-високи цени за потребителите;

35. счита, че за да се ускори двойният екологичен и цифров преход, следва да се обърне специално внимание на иновативните МСП, за които опростяването е от критично значение; подчертава, че опростяването следва да бъде насочено към намаляване на ненужната бюрокрация и административните разходи за МСП; подчертава, че опростяването трябва да се извършва, като същевременно се осигурява пропорционална и ефикасна регулаторна рамка, гарантираща регулаторна сигурност, както и подходяща оценка на въздействието; предлага напредъкът по отношение на намаляването на административната тежест да може да се измерва с показатели, като например броя на одобрените проекти и броя на завършените годишно проекти с МСП, намаляването на процента на обжалванията или споровете във връзка с процедурите за кандидатстване и намаляването на времето, необходимо за получаване на достъп до финансиране от ЕС – от кандидатстването до отпускането на средства;

36. призовава Комисията да увеличи допълнително усилията си за намаляване на регулаторната тежест и да гарантира, че законодателството на ЕС е пропорционално, основано на обективни данни и осигурява ясна добавена стойност за гражданите и предприятията; счита, че настоящият подход на отмяна на предишни тежести при въвеждане на нови е недостатъчен в това отношение; поради това призовава за прилагането на принципа на отмяна на две предишни тежести при въвеждане на една нова, съобразно който въвеждането на нови разходи чрез регулаторни задължения се компенсира чрез намаляване на регулаторните разходи, произтичащи от друго законодателство на ЕС, със сума, която е поне два пъти по-голяма от еквивалентната сума, с цел да се постигне нетно намаляване на регулаторната тежест, като същевременно тежестта за дружествата и публичната администрация се третира отделно;

°

° °

37. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и Комисията.